Lekcia 4 Pri sviatočnom stole

Slovná zásoba:	menu, sviečka, klinček, suroviny, veniec, ponúkať, tradičný, ochutnať, znovu, rozdeliť, vítať, ochutnať
Vetné väzby:	Stôl je prestretý. Slávnosť je pripravená. Stromček je ozdobený.
Funkčné frázy:	S dovolením. Radostné Vianoce prajem. Ďakujem za blahoželanie. Teším sa, že... Môžem ešte kúsok torty/koláča? Prepáč...
Inštrukčný jazyk:	Zahraj. Znázorni. Predveď. Priprav(me). Prichystaj(me).
Pomôcky:	dostupné reálne suroviny* (sušené hríby, škorica, orechy, med, ihličie, pomaranč, klinčeky, medovníky); farebné šatky; zabalený darček; FOTO TÉMA 6 Oslavujeme; TÉMA 5 Obr. karta Stolujeme; PL Vianočné ozdoby a PL Vianočný stromček (TÉMA 6 PL Oslavujeme)

*Pozn. pre učiteľa: *V tejto lekcii je možné použiť malé množstvá surovín určených na ochutnávanie/ovoniavanie.* ***Nie je nutné zaobstarať všetky.*** *Jedlá (suroviny) prispôsobte zvyklostiam svojho regiónu/obce.*

Privítanie

Učiteľ s deťmi sedí v kruhu, privíta ich básničkou. Rozvíja rozhovor s deťmi na vianočnú tému. *Oslavujete doma Vianoce? Ako? Ako sa doma pripravujete na Vianoce? Robíte si vianočný veniec? Čo máš na Vianociach rád/rada?*

Želáme si dobrý deň,
šťastie, zdravie, pokoj len.
Každý bude veselý,
s darčekom sa podelí.

1. Naladenie na tému: Vône Vianoc

Učiteľ s deťmi sedí v kruhu, deti majú oči zaviazané šatkami. V miskách má pripravené suroviny potrebné na výrobu tradičných jedál, či vône, ktoré sa spájajú s Vianocami. Tie dáva deťom ovoniavať s otázkou: *Čo je to?* Deti pomenúvajú názov suroviny. Ak deti nepoznajú názov, učiteľ zvolí stratégiu, kedy pomenuje surovinu a dá ju ovoňať dieťaťu, napr. *To je škorica/med/klinček/pomaranč.*

2. Práca s fotografickým materiálom: Pri vianočnom stole

Učiteľ predloží pred deti fotografie (TÉMA 6 Foto Oslavujeme!) a rozvíja rozhovor. Pýta sa: *Čo je na fotografii? Čo vidíš? Čo robíme počas Vianoc? Čo spievame počas Vianoc? Akú koledu poznáš? Čo je koleda? Vieš, čo znamená vianočná pošta? Akú vianočnú poštu dostávame/posielame? Kto posiela vianočnú poštu? Komu príde vianočná pošta?*

T6 Oslavujeme! 3

T6 Oslavujeme! 4

Fotografie č. 3 a č. 4 umožňujú osvojovanie novej slovnej zásoby *škorica, klinček, med* prostredníctvom otázok *Ako vonia medovník? Aké suroviny/ingrediencie dávame do medovníkového cesta? Čo ďalšie pečieme na Vianoce?*
Fotografie č. 11 poskytuje rozvinúť dialóg o zvyklostiach a tradíciách v rodinách detí.

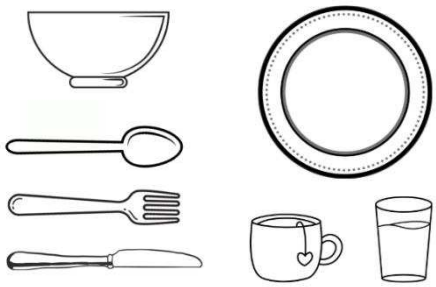

T6 Oslavujeme! 11

Čo pripravujete a jete na Vianoce? Kto ochutnáva jedlo? Aké vianočné menu máte? Akú polievku varíte? Čo všetko je na vašom vianočnom stole? Kto sedí pri vašom vianočnom stole?

Pozn. pre učiteľa: Komunikáciu s témou Vianoc je možné rozvinúť s ktoroukoľvek fotografiou TÉMA 6 Foto Oslavujeme!

3. Pohybová aktivita bez slovnej reakcie: Pripravujeme Vianoce

Učiteľ navrhne deťom, aby sa zahrali na Štedrý večer a prestreli stôl. V aktivite využije obrázkový materiál (TÉMA 5 Obr. karta Stolujeme) alebo reálne predmety. Zadáva deťom inštrukcie:
Deti, pripravme/prichystajme spolu sviatočný vianočný stôl. Najskôr spočítajte, koľko nás bude sedieť pri stole. Pripravme stoličku pre každého. Priprav tanier pre všetkých a polož ho na stôl. Vpravo od taniera položte servítku. Na servítku položte nožík a lyžicu. Vľavo položte vidličku, Nad lyžicu a nôž položte pohár. Deti prestierajú stôl, po ukončení učiteľ povie: *Stôl je prestretý, stromček je ozdobený, slávnosť je pripravená. Posaďte sa, prosím. Vitajte! Mám radosť/Teším sa, že sme všetci spolu.* Hra na štedrovečernú oslavu môže pokračovať dialógom: *S dovolením, môžem si tu sadnúť? Nech sa páči, vezmite si. Smiem si zobrať/môžem ešte kúsok tejto torty/koláča? Prepáč(te), že...*

4. Aktivita Vianočné želania

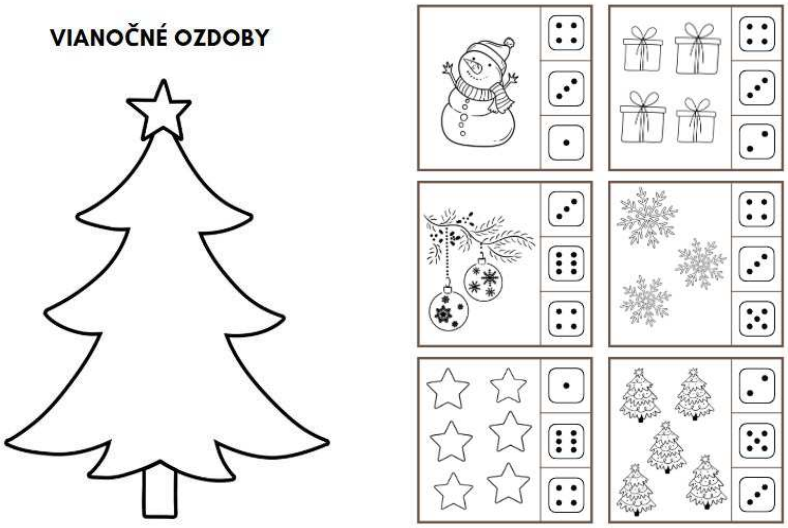
Učiteľ v rukách drží darček – malú zabalenú krabičku, prípadne len imaginárne predstiera, že ju má v rukách a povie *V ruke držím darček*. Darček podá najbližšiemu dieťaťu so slovami *Radostné Vianoce prajem*. Od dieťaťa vyžaduje odpoveď *Ďakujem za prianie. Ďakujem za darček*. Darček si deti posúvajú v kruhu jedným smerom s uplatnením navrhnutého minidialógu.

5. Pracovný list Vianočné ozdoby - počítanie

Učiteľ pracuje s pracovným listom Vianočné ozdoby (TÉMA 6 PL Oslavujeme). Zadá deťom pokyny, aby určili počet jednotlivých objektov a ich počet označili na zobrazovanom štvorčeku.
Následne si pripraví pracovný list Vianočný stromček (TÉMA 6 PL Oslavujeme) vo formáte A3 (prípadne nakreslí veľký vianočný stromček na plagát väčšieho formátu. Tiež si pripraví hraciu kocku. Postup hry: Učiteľ alebo dieťa si vyberie jednu ozdobu, pomenuje ju, napr. *snehuliak/darček/vločka/hviezda.* Jedno z detí hádže hraciu kocku, čím určí počet ozdôb, ktoré zakreslia spoločne na vianočný stromček.

Pozn. pre učiteľa: V hre učiteľ môže použiť aj dve hracie kocky. Jedna je s bodkami určujúcimi počet a druhá so symbolmi ozdôb.

Pracovný list 1 Vianočné ozdoby

6. Záver

Učiteľka sa rozlúči s deťmi vianočnou pesničkou (na melódiu piesne Prší, prší).

Sneží, sneží, sneh sa sype,

nezatváraj, mráz nás štípe.
Ústa máme od medu,
chceme spievať koledu.

Keď som išiel od Magdule,
stúpal som jej na snehule.
Búchali, čľapkali,
sivé očká plakali.

Sivé očká, čo plačete,
vari väčší koláč chcete?
Dám Vám aj iného,
medovníčka sladkého. (Š. Moravčík)